

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 103/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Z. L., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 16, čl. 19, čl. 40 a čl. 41 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave z 27. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 309/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Z. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. januára 2011 doručená sťažnosť JUDr. Z. L. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16, čl. 19, čl. 40 a čl. 41 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 27. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 309/2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že napadnutým uznesením krajského súdu v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp.zn. 19 C 383/2009 z 5. augusta 2010 bol zamietnutý návrh na vydanie predbežného opatrenia vo veci obmedzenia vstupu odporcu–manžela sťažovateľky do ich domu, v ktorom bývajú spoločne aj s deťmi. Sťažovateľka uzavrela s odporcom manželstvo 30. septembra 1989 a toto manželstvo dosiaľ trvá. Manželia obývajú rodinný dvojdom v Bratislave, v ktorom dochádza od marca roku 2007 k domácemu násiliu. Odporca okrem toho, že mal sám vážne zdravotné problémy, začal sťažovateľku často fyzicky napádať, správal sa k nej, ale aj k svojej blízkej rodine (bratovi) príliš agresívne a vulgárne a v dôsledku svojho správania bol prepustený aj zo zamestnania.

Dňa 27. novembra 2009 podala sťažovateľka na okresnom súde *„návrh na vylúčenie odporcu... z užívania časti obývanej nehnuteľnosti, z časti dvojdomu: 2. - ého nadzemného podlažia a podkrovia v rodinnom dome..., ktorý má samostatný vchod... Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia.*

Dôvodom podania návrhu bolo správanie odporcu, ktoré malo *„znaky ponižujúceho a neľudského zaobchádzania“*. Po manželových hrozbách prvýkrát podala sťažovateľka z obáv o svoje zdravie oznámenie orgánom činným v trestnom konaní v dôsledku agresívneho správania odporcu vo februári 2008 *„na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave“*. Toto oznámenie však bolo neskôr odstúpené na priestupkové konanie. Následne 15. apríla 2009 sa odporca dopustil ďalšieho fyzického násilia, pričom jej vzal aj mobil. Sťažovateľka okamžite privolala policajnú hliadku, ktorá s ňou spísala zápisnicu. Napriek tomu, že žiadala ihneď lokalizovať odcudzený mobil, polícia to nevykonala. Sťažovateľka neskôr až dvakrát vyhľadala lekársku pomoc vo Fakultnej nemocnici v Bratislave z dôvodu zhoršujúceho sa zdravotného stavu v dôsledku jeho útoku, o čom svedčia lekárske správy z apríla a mája 2009.

Násilie v domácnosti pokračovalo ďalej, preto sťažovateľka podala opäť trestné oznámenie pre podozrenie z týrania blízkych osôb, ale teraz prostredníctvom Úradu Špeciálnej prokuratúry v Pezinku podaním z 27. apríla 2009. Vec bola odstúpená Okresnej prokuratúre Bratislava I a ňou opäť policajnému orgánu na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave I, ktorý však jej oznámenie o podozrení z týrania blízkych osôb vôbec neriešil 15 mesiacov a prvýkrát pristúpil k jej výsluchu až 16. júla 2010 (konanie bolo vedené pod č. ČVS: ORP-639/1-OOVK-B1-2010BJ). Obdobne sa pred orgánmi činnými v trestnom konaní vedú aj ďalšie konania proti sťažovateľovi (napr. „*pre zanedbanie povinnej výživy, z falšovania podpisu a zneužitia osobných údajov dcéry, pre podozrenie z prečinu ohovárania*“ a podobne).

Odporca pokračuje podľa sťažovateľky aj v ekonomickom a sociálnom násilí, keďže odcudzil všetok spoločne nadobudnutý hnutel'ný a nehnuteľný majetok patriaci do „BSM“. Sťažovateľka z tohto dôvodu iniciovala aj súdne konania „*o určenie bezpodielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o určenie výživného na dcéru a na manželku, vyslovenie neplatnosti záložnej zmluvy a úverovej zmluvy, o vylúčení odporcu z užívania časti nehnuteľnosti, o určenie užívania spoločne nadobudnutej veci a posúdení spôsobilosti odporcu na právne úkony*“, pričom v poslednom konaní všeobecné sudy nerešpektovali ani jeden z listinných dôkazov a nepripustili ani navrhovaný vstup prokurátora do konania.

Okresný súd o jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol po ôsmich mesiacoch uznesením sp. zn 19 C 383/2009 z 5. augusta 2010 tak, že návrh zamietol.

Dňa 18. augusta 2010 podala sťažovateľka odvolanie voči tomuto uzneseniu, poukázala na listinné dôkazy osvedčujúce jej tvrdenia, napr. lekárske správy z ošetrenia po fyzickom útoku, samotné písomné priznanie manžela z „*rupnutých nervov*“, poukázala na prebiehajúce vyšetrowanie ublíženia na zdraví orgánom činným v trestnom konaní i ostatné už citované trestné a občianskoprávne konania a žiadala pripojiť súvisiace spisy.

Krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 390/2010 z 27. októbra 2010 povrdil zamietajúce prvostupňové uznesenie okresného súdu dôvodiac, že sťažovateľka jednoznačne neosvedčila svoj nárok, a tým ani naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Sťažovateľka poukázala na to, že všeobecné súdy napriek listinným dôkazom a lekársym správam neposkytli sťažovateľke a jej dcéram *„účinnú, a promptnú súdnu ochranu našich práv garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy..., neoboznámili sa s citovanými prebiehajúcimi ďalšími súdnymi konaniami ani s prebiehajúcim vyšetrovaním vedeným pred orgánom činným v trestnom konaní, na ktoré som poukázala, je preto daná dôvodná obava, že porušili moje základné práva /slobody/, pretože je nesporné a domnievam sa, že i dostatočne preukázané vecnými argumentami, že v tejto mojej domácnosti od marca roku 2007 dochádza k rôznym formám domáceho násilia..., ide o ponižujúce a neľudské zaobchádzanie zo strany manžela, napriek tomu všeobecné súdy zostali nečinné, nevyužili svoje oprávnenie dané im ústavou a príslušným procesným kódexom, neposkytli nám účinnú a najmä promptnú ochranu v tomto násilnom prostredí nariadením predbežného opatrenia zameraného na efektívnu ochranu mojich práv /i detí, ktoré žijú doposiaľ v atmosfére násilia strachu a stresu/ pred zásahmi do mojej /našej/ telesnej a duševnej integrity, dôstojnosti, súkromia a obydlia, tak ako tieto práva máme zaručené v ústave a kvalifikovaných medzinárodných zmluvách / napr. čl. 3, čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd/. Za porušenie môjho práva považujem ďalej to, že z dôvodu trvajúceho domáceho násilia a neposkytnutia promptnej pomoci zo strany súdov, mi je odopreté právo pokojne užívať svoj majetok, ktorého určenia som tiež nútená sa dožadovať súdnou cestou práve z dôvodu domáceho násilia, kedy mi bolo zabránené odporcom vlastniť majetok /. Vzhľadom k tomu, že domáce násilie začalo v marci roku 2007 /dôkaz - súdne žaloby podané na OS Ba 1 už v 11/2007, i návrh na úpravu práv a povinností k mal. dcére, ale i opakované trestné oznámenie vedené na OR PZ Ba 1..., podané dňa 11. 2. 2008, následne druhé dňa 26. 4. 2009, ale i ďalšie .../pričom v čase oznámenia dcéra L.... nar. ... 1990 bola maloletá, je zrejme, že bola žiadúca a plne odôvodnená ochrana i v zmysle čl. 41 ods. 1 Ústavy SR / čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd/...*

Je zjavné, že všeobecné súdy vykladali ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku svojvoľne, nie v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Svojvoľným a ústavne neudržateľným výkladom podmienok nariadenia predbežného opatrenia pri domácom násilí tak sťažovateľke /a v podstate i jej deťom/, odopreli rýchlu, efektívnu súdnu ochranu jej vyššie citovaných základných ľudských práv, garantovaných ústavou...

Sťažovateľka je toho názoru, že nariadením predbežného opatrenia „odporca - manžel nemôže byť žiadnym spôsobom ukrátený, resp. poškodený, pretože v našom prípade ide o obmedzenie vstupu do časti dvojdomu, pričom odporca by mal naďalej k dispozícii rovnako veľkú druhú časť dvojdomu so samostatným vchodom, ktorá je rovnako zariadená, vybavená a udržiavaná, a navyše má k dispozícii bývanie v N., kde sa zdržiava a prespáva... a tvrdí tiež, že „obe citované uznesenia boli odôvodnené svojvoľne a právne nesprávne a v dôsledku toho mi bolo a je doposiaľ bránené v pokojnom bývaní a súkromí, v pokojnom rodinnom živote... Záporné enunciáty oboch súdnych rozhodnutí nepomohli mne a mojím deťom v ukončení násilia, /aj napriek preukázateľným násilnostiam v dôsledku ktorých som bola nútená vyhľadať lekárske ošetrovanie, podať trestné oznámenie..., súdy neprekazili spoločensky neakceptovateľné správanie odporcu, a napriek takémuto neznesiteľnému spolužitiu, ktoré neustále stupňoval odporca, súdy neobmedzili jeho užívacie právo k spoločnému obydlíu, a nepomohli preto pokojnému užívaniu mojich majetkových práv, ktoré mi prináležia z titulu BSM a právu na nedotknuteľnosť súkromného života, čím je ponímané aj právo na pokojný rodinný život a slobodný rozvoj osobnosti, nebola mne mojím deťom poskytnutá primeraná a potrebná súdna ochrana, táto bola odopretá. Všeobecné súdy, ktoré rozhodovali o mojom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia aplikovali príslušné zákony účelovo, jednostranne s nadmerným formalizmom, a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietli na základe pretrvávajúcich predsudkov o domácom násilí, na základe nevysvetliteľného spochybňovania všetkých listinných dôkazov /nerespektovali ani zákonom vyžadované lekárske správy, ani trestné oznámenia..., ktoré som sa snažila nielen citovať, ale i založiť do spisu. Takéto súdne rozhodnutia vnímam ako nespravodlivé, ktorými som diskriminovaná nielen v manželských vzťahoch, pretože boli porušené nielen práva súkromného a rodinného života /čl. 8

Dohovoru/, porušené práva na účinný prostriedok nápravy /čl. 13 Dohovoru/, zákaz diskriminácie /čl. 14 Dohovoru/...“.

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález: *„Základné práva / slobody / JUDR. Z. L. na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s jej právami uvedenými v článku 16, čl. 19, čl. 40 a čl. 41 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 390/2010-91 zo dňa 27. 10. 2010 porušené boli.*

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 390/2010-91 zo dňa 27. 10. 2010 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajskému súdu v Bratislave /príp. Okresnému súdu Bratislava I/, prikazuje, aby vo veci ďalej konal, a zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv /slobody/, práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie a práva na účinný prostriedok nápravy, práva na súkromný a rodinný život, zakazuje pokračovať v diskriminácii.

.JUDr. Z. L. priznáva finančné zadosťučinenie v sume, ktorej výšku ponechávam na úvahu Ústavného súdu, ktorú je Krajský súd Bratislava povinný JUDr. Z. L. vyplatiť v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia /nálezu/.

Krajský súd v Bratislave je povinný priznať sťažovateľke náhradu trov konania, a to do 10 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľka ďalej žiada, *„aby ústavný súd jej sťažnosť prerokoval prednostne, pretože ide o naliehavú vec - pretrvávajúce domáce násilie...“.*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom konania pred ústavným súdom (vychádzajúc z petitu jej sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) je tvrdenie sťažovateľky, že všeobecné súdy konajúce v jej veci (sťažnosť smeruje konkrétne proti krajskému súdu, ktorý konal ako súd poslednej inštancie) zamietnutím jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia porušili jej základné práva a slobody zaručené čl. 16, čl. 19, čl. 40 a čl. 41 ústavy a právo zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Vychádzajúc z uvedeného sa ústavný súd najprv zaoberal možným porušením jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu z 27. októbra 2010 sp. zn. 4 Co 309/2010, ktorým v spojení s rozhodnutím okresného súdu z 5. augusta 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 383/2009 bol zamietnutý návrh na

vydanie predbežného opatrenia vo veci obmedzenia vstupu odporcu–manžela sťažovateľky do ich domu. Sťažovateľka poukázala na to, že všeobecné súdy napriek listinným dôkazom a lekárske správy neposkytli sťažovateľke a jej dcéram „*účinnú, a promptnú súdnu ochranu našich práv*“.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné na úvod pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Vychádzajúc zo sťažnosti sa preto ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal otázkou, či obsah napádaného uznesenia krajského súdu opodstatňuje možnosť prijatia sťažnosti na ďalšie konanie a či účinky výkonu právomoci krajského súdu sú zlučiteľné s ústavnými limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľkou označeného práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd zistil, že okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, „ktorým sa domáhala uloženia odporcovi zákazu nevstupovať do časti nehnuteľnosti, a to 2. - ého nadzemného podlažia a podkrovia rodinného domu, ... a to do rozhodnutia o vylúčení odporcu z užívania časti domu a obytnej miestnosti. Vychádzal z ust. § 102 ods. 1 O. s. p., § 76 ods. 1 písm.g/ a ods. 3 O. s. p. a dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala existenciu žiadnych konkrétnych úkonov odporcu, v dôsledku ktorých je odporca dôvodne podozrivý z možného násilia voči nej, resp. blízkym osobám a ani nemožno predpokladať, že nariadením predbežného opatrenia by došlo k zhoršeniu právneho postavenia navrhovateľky v konaní vo veci samej. Konštatoval, že navrhovateľka svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia vôbec neodôvodnila, ale vychádzala len zo skutočností uvedených v návrhu vo veci samej...

Proti uzneseniu podala sťažovateľka včas odvolanie, ktorým žiadala „jej návrhu vyhovieť dôvodiac tým, že vo svojom návrhu poukázala a konkrétnymi listinnými dôkazmi preukázala prejavy násilia odporcu, pričom súd prvého stupňa vypísal z tohto návrhu len niektoré tvrdenia, najmä tie, pri ktorých neodkazovala na listinný dôkaz... Mala za to, že nariadením predbežného opatrenia by sa zabránilo fyzickému a psychickému násiliu v domácnosti, v ktorom s určitosťou bude odporca pokračovať a ktorého konaním dochádza aj k stratám, likvidácii, falšovaniu a zneužívanú ich osobných údajov, k zastrašovaniu, osočovaniu... Poukázala na to, že fyzické napadnutie odporcom dňa 15. 4. 2009 preukázala listinnými dôkazmi, ako aj tvrdenie, že sa odporca dopúšťal násilností voči nej a deťom, ktoré im spôsobujú psychickú traumu.“.

Krajský súd prerokoval vec podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie sťažovateľky nie je dôvodné. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najskôr v úvode citoval dôvody prvostupňového rozhodnutia sp. zn. 19 C/383/2009 z 5. augusta 2010, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, opísal odvolacie dôvody sťažovateľky na s. 2 a čiastočne na s. 3 a v ďalšej časti odôvodnenia na s. 3 a 4 okresný súd postupne citoval relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku [§ 212 ods. 1, § 214, § 102, § 76 ods. 1 písm. g), § 75 ods. 2 OSP] a zároveň konštatoval, že

„sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že navrhovateľka jednoznačne neosvedčila svoj nárok, a tým ani naliehavú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Navrhovateľka uviedla ako fyzickú formu násilia voči svojej osobe údajné fyzické napadnutie odporcom dňa 15. 4. 2009, o čom síce v odvolacom konaní doložila lekárske potvrdenie zo dňa 16. 4. 2009, ako aj lekársku správu z tohto dňa danú pre Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave pre účely trestného stíhania, avšak tieto boli vydané len na základe jej jednostranného vyjadrenia, čo ešte neosvedčuje nepochybné skutočnosť, že k takémuto fyzickému napadnutiu (udretiu do tváre) zo strany odporcu aj malo dôjsť a nejde ani o bezprostrednú udalosť, keďže návrh navrhovateľka podala na súd až dňa 2. 12. 2009. Za reálne existujúcu a bezprostredne hroziacu ujmu nemožno považovať ani navrhovateľkou uvádzané okolnosti z predchádzajúcich období, navyše ani nepreukazujúce hrozbu voči navrhovateľke ani voči deťom v oblasti telesnej či duševnej sféry, a to nielen jej vyjadreniami, ale ani ňou doloženými listinnými dôkazmi. Takmer všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľkou, ktorými odôvodňovala psychickú ujmu spôsobovanú odporcom, neodôvodňujú fyzické, či psychické násilie zo strany odporcu, sama navrhovateľka nevedela takúto formu násilia uviesť a preukázať, skôr poukazovala na zmenu v správaní sa odporcu a v podstate na skutočnosti týkajúce sa iných konaní a s týmito konaním, ani s konaním vo veci samej nesúvisia. Pritom si treba uvedomiť, že navrhovateľkou navrhované predbežné opatrenie je značným zásahom do práv odporcu, navyše výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností.

Odvolací súd preto z týchto dôvodov napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.“

Ústavný súd konštatuje, že uvedený záver krajského súdu ani skutkové zistenia, na ktorých je založený, nemožno v tomto prípade kvalifikovať ako zjavne nepodložené, arbitrárne alebo nezlučiteľné s relevantnou zákonnou a ústavnou právnou úpravou, hoci sťažovateľka má na vec iný názor.

V konaniach o nariadenie predbežného opatrenia ide o dočasnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania do doby právoplatného rozhodnutia v ich veci. Preto v týchto prípadoch nemožno hovoriť o takej právnej istote účastníkov konania, ktorá by bola

nemenná, resp. nezvratná, pretože právny stav nastolený predbežným opatrením nie je pre účastníkov konania definitívny. Navyše sa účastníci môžu v budúcnosti domáhať dočasnej úpravy pomerov medzi nimi predbežným opatrením opakovane.

V súvislosti s preskúmaním predbežných opatrení ústavný súd podotýka, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd preto ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa spravidla nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežného opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Aj v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť totiž rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené (obdobne II. ÚS 58/2011).

Vychádzajúc z citovaného odôvodnenia uznesenia všeobecného súdu je ústavný súd toho názoru, že krajský súd skúmal dostatočne všetky dôvody existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, osvedčenie nároku sťažovateľky, ako aj naliehavosť a nutnosť dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania (hrozba ujmy musí hroziť reálne a bezprostredne), a rozhodol tak, že neosvedčila tento svoj nárok. Krajský súd v rozhodnutí konštatoval aj to, že *„navrhovateľkou navrhované predbežné opatrenie je značným zásahom do práv odporcu, navyše výlučného vlastníka predmetných nehnuteľností“*, čo tiež mení pohľad na vec sťažovateľky. Keďže krajský súd na argumentáciu sťažovateľky

reagoval primeraným spôsobom, vysporiadal sa s okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu, ústavný súd preto na základe uvedeného rozhodol o odmietnutí sťažnosti sťažovateľky v tejto časti, a to pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Obdobne ústavný súd nezistil ani žiadnu možnosť kvalifikovať napadnuté uznesenie krajského súdu ako priame zasahovanie – obmedzenie niektorého z označených práv sťažovateľky, ktorými sa chráni súkromie a obydlie, ako aj ďalších práv, napr. „*telesnej a duševnej integrity, dôstojnosti*“, a z tohto hľadiska preto tiež nemohlo dôjsť k ich porušeniu, hoci sťažnosť v tejto časti ani nespĺňala zákonom predpísané náležitosti.

Sťažovateľka v sťažnosti totiž riadne nešpecifikovala, ktoré konkrétne základné práva a slobody v zmysle čl. 16, čl. 19 a čl. 41 ústavy mali byť porušené, keďže čl. 16 pozostáva z dvoch odsekov (nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia – odsek 1 a aj ods. 2 „Nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu), čl. 19 až z troch ustanovení (právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe) a ďalší čl. 41 ústavy, ktorého porušenie sa namieta, pozostáva až zo šiestich ustanovení.

Z týchto dôvodov ústavný súd preto jej sťažnosť mohol odmietnuť v tejto časti aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. III. ÚS 193/09)

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2011